

Діло

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов. Конт. нощ. влад. 26.724. Адреса телег. „Діло—Львів“. Число телефону 545. Гужовісія редакція не звертає.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА в Австро-Угорщині: місячно . . . . . 5— К. чвертьрічно . . . . . 15— „ піврічно . . . . . 25— „ піврічно . . . . . 25— „ у Львові (без доставки): місячно . . . . . 4— К. чвертьрічно . . . . . 12— „ піврічно . . . . . 20— „ піврічно . . . . . 44— „ в Німеччині: місячно . . . . . 20— М. піврічно . . . . . 50— „ За зміну адреси платять по 50 с.</p>	<p>ЦІНА ОГОВОРЕННЯ: Рекла. матеріал, двомісячний або без місяця 80 с. в місяць 1 К. в місяць 1'50, в рекламній часті перш або на спеціальних 2 К. Неповноцінний 2 К. Склади текстів друку і складів. Франкони за суботу і неділю подвійно. Висхідні оголошення по обсягом . . . . . умовно. Факт примірник коштує у Львові 16 с. на провінції 20 с.</p>
--	--	--

Видас: Видвничча Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д.р. Василь Панейко.

Треба прояснити.

Львів, 15. липня 1918.

Прояснити треба нарешті справу поділу Галичини й сотворення українського коронного краю в Австрії, як також зв'язану з нею справу Ходящичи і взагалі справу виконання берестейського миру з 9 лютого с. р. Прояснення його жде цілий український народ, а з'єдбав цього австрійська гадуль. Та замість проясненя, яке може полягати тільки в меховзначній справі есе-редних держав, передовсім Австрії, ми маємо тільки з одної сторони викрутки, з другої всякі більше або менше суперечні чулки. Можливо, ще невтрінний день, перший день літньої сесії парламентарної, дасть нам якусь відповідь на ці питання. Щоб се одначе була відповідь справді дефінітивна, рішуча і вдовольняюча, цього — знаючи навички австрійської політики в польських і українських питаннях — таки не надіємо ся.

А тимчасом пера майбутня Австрії рішати се: з нами чи проти нас?

Тільки всі ці розвіснення можуть собі ждати, а ми не в сім випадку сторона польська. В налімунтій ерді австрійської політики на теч-ці Галичини й Ходящичи довлять собі рибу Польки. Довлять безконтрольно, безцеремонно, без екрувуліа. Ходящичину коленіують Мавурали, всі активніші елементи місцевої української людства робить немисльними польська явна й тайна організація в роді славетного „Пехура“; лаврунчичів а) скеду й півмочи воєнних утікачів („біженців“), холяських Українів, у стотисляхках місцях здержують на границі Ходящичи, не допускають їх у їх рідні оселі й хаги, заплаті тивчюю мавурськими ко-льоміетамі, —

Винагає й змісненя ставовище гетьманського правителства до холяського й галицького питаня і до справи новшого й безумовного додержаня цілости берестейського договору. Виснесня такого жде український загальнестервахче — не тому, не наче-б сумнівали ся, яке саме становище української держави до справи першого мене захлещеного міжнародного договору і до справи західних окраїн українських земель, — а тому, щоб стараніям, особливо Швалякам, відобрата останки сумнівів на яко-небудь хитаня Київ і саразі Львова й Ходящичу. Тепер, як донесла едича з місяцьких часописів, ведуть ся розмови між есередними державами й українським правителством про всі справи, звязані з берестейським договором і його виконанням, теж немовне сподівати ся в часі недобря урядового проясненя наблізних, пекуучих питань.

Чернівська „Буковина“ у числі з 12 с. м. пише в статі про сотворення українського коронного краю в Австрії між ин. ось що:

„Додержаня берестейського договору стало державною конекцістю Австрії, і Австрія не повинна жити мусити ратифікувати мир з Україною і додержати тия самия всіх умов, що приласе нам також національне знаволеня з під чу-ланського ярма.

„Проти алучення Буковини із сідною Гали-

чиною запротестували також Жиди й Німці Буковинські. Ці дві нації, що творять зникаючу меншість в краю, були до тепер паначи в краю, іх мова урядовою мовою по урядах і школах. І тому вразуміла дич нас, що вони уживають всяких аргументів, щоби не втратити гегемонії в краю над українською більшістю. Та вже час їм знати, що більшість буковинського населеня це не Німці і ще скорше, чи північне народи, які заселяють край, жадають права й для себе і своєї мови і їх штучному панованю мусити врийти конець“.

Німецько-українські звязини.

Львів, 16. липня 1918.

„Гемделівіан“ донесить в Берліна: Вімекландер Паер відбув вчера дещу конференцію з представниками ріжних партій. Головним предметом марад було скідне питаня, а передовсім відношеня Німеччини до України.

В Українській Державі.

Обовязкова постановка про заготовку зерна, на-решту його та перелік зерна і перемелочних продуктів.

Старшина представників міністерства продовольчих справ на Херсонщині Неєвровин едер-жани слідуєча обовязкова постановка міністри продовольчих справ про заготовку зерна та його перемел і перелік:

1. Ніхто не має права займатись екупкою хлібних продуктів та зерна врожайів до 1917 року включно, окрім членів Державного Хлібного Бюра та їх агентів.

1) Примітка: За хлібні продукти та на-сіння треба вважати: жито, ясеницю, прасе, гречку, сочевяницю, фасолью та герех, пшеничку, ячмінь і овес, всякого рода берешня, вівсяк, крупів та відходи дроблива з найменшого хліба, а також і всіляку макуху (ст. 2.) постано-ви Рес. Тивч. Уряду від 25. березня 1917 року про передавня хліба до розпорядженя Держави.

2) Примітка: В склад членів Державного Хлібного Бюра обовязково поступають: а) хліботорговці, які є членами Біржених Товариств; б) кооперативи та їх об'єднаня, які займають ся асипною хліба і в) власники та арендатори товарних млинів, мірошених та круподерек.

3. Всі млини, круподерки та просерушки, які знаходять ся в границях України, мають за свій обовязок ливчюво вивдати до одної з кон-тер Державного Хлібного Бюра внаше озна-чені відомості: а) імя ле батькови та прозвище власника чи арендатора; б) почтову адресу; в) скількість „жерновів і вальців“ та г) від див-гуїліа.

Примітка: В сей час етворені контори по таких містах: в Винниці, Катеринославі, Елисаветі, Житомирі, Києві, Кременчузі, Мамито-нолі, Миколаїві, Одесі, Полтаві та Чернигові.

3. Усі млини, окрім вітряків, мають за свій обовязок подати до контори Державного Хліб-ного Бюра зазначні в ст. відомості еротягом двох тижнів, а вітряки еротягом чотирех тижнів з дня еголошеня цієї обовязкової постанови.

Млини, які не подають цих відомостей в зазначені ерєки, мають бути зачинені з розпо-рядженя міністерства продовольчих справ.

4. На правах закупки зерна та перемелу його кождий товарний млин має обовязок едер-жати від своєї районової контори відповідний дозвіл.

5. Товарні млини, котрих може бути вва-не права закупки, мають за обовязок усі без

Парламентарне предложене про поділ Галичини.

Ставовище УПР.

Львів, 15. липня 1918.

Тутешні дивники донесять, що президент міністрів запресиз телеграфічно на нинішний вечір, гоц 9, ерєвідників всіх клубів Палати послів і Палати панів в цілі уділеня їм важ-них політичних відомостей. Тутешня преса до-гадасть ся, що д-р Зайдлер згідно з обовязка-ми, прийнятими берестейським договором, має вложити вляву про українську автономію в Га-личині і закомодати неагадженя тої справи дорогою парламентарною предложеня.

Президія УПР, відбуде в неділю парадз з президентом міністрів. На понеділок скликано коєне засіданя У. П. Р. Українські послы свідомі того, що польське коло напружує всі сили, щоб одержати урядове заповненя про невідність Галичини. Тому вони перед отво-ренем сесії поневлять своє рішеня, ще на слу-чай уступленя д-ра Зайдлера від примусом польського кола УПР, перейде негайно до ебструкції.

винятку продукти (борошно, крупи, висівки) ви-дати по встановленних цінах виключно до роз-порядженя Державного Хлібного Бюра для дальшого направлення та здачі за еказівкою мі-ністерства продовольчих справ.

6. Млини, які роблять селянське млино, мають право після одержаня дозволу від від-повідної контери Державного Хлібного Бюра перемелювати зерно виключно для потреб виробників зерна, перемел зерна для посередни-ків чи тих званих перемельників ніяк не допу-скасть ся.

7. Виробники зерна не мають права про-давати борошняний продукт ніс бік.

8. Млини, які одержують за перемол зерно або продукти натурою мають за обовязок від-дати їх до розпорядженя Державного Хліб-ного Бюра.

9. Перелік хлібних продуктів, а саме: а) ріж-ного рода зернових продуктів; б) продуктів хлібного та берешняного роблява; в) струко-вих продуктів; г) едільшого насіння і макух, — ерєзезать ся по зоніамі і вєдних шляхах тільки на адресу в імя Державного Хлібного Бюра або міністерства продовольчих справ.

10. Ніхто не має права реєвірувати продук-тів, кокаванях в н. 1. екрім ерганів міністерства продовольчих справ.

11. Усі, видачі до еголошеня цієї обяза-кової постанови дозволеня, неєвідченя на за-купки і вивіз зерна та продуктів Продовольчим Комітетамі, Уравами та иншими інституціями і урядовими есєбамі, не мають сили в дня его-лошеня цієї обовязкової постанови.

12. За кожне зломаня цієї обовязкової по-станови винуватий ерєслідуєть ся до 29. ст. Уст. о наказ. наагаємай Миров. Суд. з редакції 17. березня 1918 року.

13. Ця обовязкова постановка набуває сили з дня її еголошеня.

14. Дєглях виконаня цієї обовязкової по-станови ехлхадать ся на ергани.

Міністер продовольчих справ — Ю. Ю. Со-коловський.

Засіданя есєбу.

КИВ, 10. липня (УТК). Сьогєдня в пленар-нім засіданю есєбу реєвігува два проекти ере-рутворення духовних шкіл. Оба проекти від-хлхемні після критики двох членів і тия числі магренюліта київського Антонія.

Митрополит Антоній надає есобляву увагу міністерському проекту, думуючи, що здій-сненя його приведе до новоротного явнєа:

замість богословського навчання пастирів перекли воно буде зменшувати ся. Собор повинен бути самостійним — говорять митр. Антоній — особливо в розрішенню важних питань церковного характеру.

Себар, котрий має в своїм складі кілька учених богословів, педагогів — може самостійно розрішати питання в духовних школах. Врешті митрополит препенує прийняти резолюцію клопотання перед українським урядом і германським командованням про внаведення будинків духовних шкіл і про відстрочку реформи школи до будучої сесії собору, коли можна буде дати просяти півні школи не в розуміню широкого духовного напрямку. Крім того митр. Антоній пропонує прохати міністерство ісповідань залишити бюджет духовної школи до представлення проєкту пре реформи.

Резолюція приймаєть ся.

„Народня Воля“.

„Народня Воля“, щоденна селянська газета, що виходила у Києві і в часи перевороту припинила своє істи вання, зараз заходами товариства співробітників „Народної Воли“ відновляється і тимчасово виходить ме двічі на тиждень.

Відповідальним редактором буде Клима Подішук, до якого і належить звертати ся по всіх справах редакції.

З'їзд інвалідів.

КИЇВ, 10. липня (УТА). Сьогодні відкрив ся перший з'їзд делегатів сесії скалічених вояків. На з'їзд прибуло коло 70 делегатів майже від всіх губерній України.

Висша освіта.

КАТЕРИНОСЛАВ, 10. липня (УТА). В місто прибуло 18 учених, котрі евакуовані в Мюнхен. Годають пригладити їх до викладання на висших жіночих курсах. На засіданню думи ухвалено думи ухвалено використати научні сили України, котрі привідають в Росії і відкрити в місті університет. Дума підтвердила всі свої постанови, щоб відвести для університетських клід територію.

Хліб і мануфактура.

ХАРКІВ, 10. липня (УТА). Всеукраїнський з'їзд мануфактуристів заслухав Дімітратіяна пре вращю економічної комісії що до ведення мирних переговорів в Росію. По докладі внесено резолюцію про створення тамешних комітетів між Україною і Росією. З'їзд думає, що в приведу мануфактурного гондоду питання пре одержання мануфактури в Росію повинно бути покладжене в певну чергу. Мануфактура повинна міняти ся за хліб!

Боротьба з холерою.

ХАРКІВ, 11. липня (УТА). Слобдська дорога скликає нараду що до боротьби з холерою.

„Український на'їд на Холмщию“.

Львів 15. липня 1918.

Під таким заголовком доносить варшавський „Moscowski“:

„Українські комісарі на Підляшю і Холмщині чимраз численніше стагають ся в Україну, аби обняти їм надані становища. Головний український комісар Скоропис-Йолтуховський резидує в Берестю, а його комісаріат називається ся „Ukrainisches Landes Kommissariat für Cholmland, Podlasche und Palsie in Brest Litowski“. Крім головного комісара в Берестю нахедять ся при кожній командатурі на Підляшю підкомісарі. До сеї пори вислано там отсих підкомісарів: Воронин, Ярчук, Каменецькопольський і Зальцман. Головний комісар порозсилав до усіх війтів і солтисів на Підляшю статистичні формулярі про стан великої і малої посполіости, про безземельних і т. д. Отже розпочинаєть ся акція на ширшу скалю мамо сего, що берестейський договір ше не ратификований. Комісаріат Підляшя оголосив в „Ріднім Слові“, українській газеті, виданій в Бiałej, ше до українського комісара належать справи церкви, шкіл та біженців. Популяризоване істнованя і діяльности комісаріату пропагують ся отже енергично на Підляшю. В найближшій будучині очікують також приїзду комісарів і на Холмщию. Одначе до сеї вори ше не розпочала ся так офіційна акція“.

Гетьман до цисаря Вільгельма.

Московська телеграфічна Агенція доносить: Гетьман України в привоуду замерждваня гр. Мірбах вислав до німецького цисаря отсю депешу: „Ваша цисарська і королівська Величність звольте мені найласкавіше дозволити, жоби я від імени українського народу висловлю глибокій жалі іза скритого убийства, якого жертвою влав посол Вашої Величности в Москві. Український нарід, що при могутній допомочи Німеччини пробував ся до державного життя, виривав ся жалючо не витраті людини, яка ше виявляла себе приятелем України“.

Цсар надіслав на се отсю відповідь: „Прожу Вашу Експедицію прийняти слова Моєї найкращої надія за спочуване, яке Ви висловили Мені Іменем українського народу, в привоуду клятого злочину супроти Мега посла в Москві“.

Гетьман пре найближші свої завданя.

Київський кореспондент газетського „Narodni Slavo“ доносить про свою авдісію у гетьмана:

„Скоронадський говерня пре будучі являи Української Держави та завива, ше найпівнішше в осени він сподієть ся скликати парламент. Тепер, говерня він, ше дозволяють на те перешкоду. Особливе в східній області краю ше багато банд, які підбувають населеню. Не вкватаним безпокоїти населеню політичними істрастями, які безумовно принеслиб в собою нові вибори, заки ше не буде привершений повний

спокій. Пеки ше ирготовленість ся виборчим законом“.

Про сприну герви скляв гетьман есьмо. Було би бажаним послыкати до життя українську церкву, яка була би незалежна від трополита в Москві, мала би свій склад в Києві, але те саме богослуженя. Се головне тому, що російська мова ше бажана на Україні, та треба числяти ся з тим, ше сеї мови стріється ся з опером високого художества на Україні, ше є вороже українстау. Тому іза того може прийти до реколу в нутрі церкви, хоч сеї треба би дуже жалувати.

На питаня кореспондента, чи Україна може привинати нестральними державами відомий гетьман: На жалі ні. Про відясженя до нестральних держав скляв гетьман: Всі нестральні держави хотять від нас абіжа. Та на ній жалі ше не можемо їм робити ніяких надій, бо ше дуже трудше.

В Італії і Альбанії.

ВІДЕНЬ, 14. липня (ТКБ). Урядом: Між езером Гарди і Адижою по абес сторонах дуже живий гарматний огонь.

На венецькій гірській фронті зросла зросла бєвєра діяльність. Наші охоронні війська відперли вчера на Сассо Россо ворожі степні відділи. Сьогодні рано наступали надарно італианські баталіони на південній схід від Асіаро і на північ від Монте ді Валь Баян. Також біли на західних збоках долини Бренти покінчили ся на нашу користь.

В Альбанії підсувають ше невприятель під нашу нову оборонну лінію. В долині Доволі відперте одну французську ескадру.

З західного фронту.

БЕРЛІН, 14. липня (Вольф). Урядом: Група ан. Рупрехта: На західнім березі Аври протягом дня явля діяльність артилерії. Під вечір віджила вона також на армійській фронті в злучі зі степними болами.

Група мін. наст. престолу: Місцеві бойові дії Villers Catterets. По сильній огневій артилерійській наступав невприятель вечером на захід під Chateau Therry. Його крєвало відперте Нічний переходноий огонь був чє ами живий.

Воздушні напади.

Наші бомбові ескадри вирушили до їхніх наступів на ворожі авіаційні уладженя на французській побережу між Dalkirchsen — Neuville — Albeville, в області Dillers — St. Paul — Deulleas, як також в околиці Стєру, в Valleri Villers — Catterets.

Англійські бомби на Брігге.

БЕРЛІН, 14. липня (Вольф). Англійські летуни кинули знав бомби на Брігге, які спричинили жертви між цивільним населенем і заподіяли значні ушкодження будинків.

НІЧ НАД ДНІПРОМ.

(Ковчє.)

— В великі історичні часи завжди повстають перекони, — кажу я. — Думаю, що богате їх утворить ся за наші часи. А чи чули ви пре козаків, що в Карпатах чекають часу, кога треба буде боронити Україну?

— Ну, може той час і настав вже, бо наш брати Галичане били ся разом з нами, — каже студент. — Сичові стрільці ше ж найкращі сини України і били ся разом з нами за її волю.

— Чув і я про них від сина, — каже старий. — І вони також били ся разом з нашими дітьми під Романоном та Крутами Хороші хлопці! Боляшевини дуже їх не люблять!

— А чи чули ви про княжу могилу? — питає мене студент.

— Чула щось про козаків, що в ній скопані, — кажу я. — Але нічого докладно не знаю. А ви знаєте?

— Знаю. Сеж у нас, коло мого села та могила.

— То може розповілиб, товаришу? — прохаю я.

— Добре! — згоджуєть ся студент. — І постарю ся оповісти тє, як я сам чув від старешнього дідуся свого! Але як ше зможу передати той народній повіст, що виходила мене, то вже вибачайте!

І юнак починає мрійно, дивлячи ся на місяць:

— Давно-давно, коли ше Татари гуляли по Україні, якось обржиди вони козацьке військо, ше стояло на високій горі. Завчате били

ся козаки, силкуючись прорвати ся, ше Татари, мов чєрна хмара, окружили гору і не пускали їх. Довго боронили ся, довго били ся козаки, сподіваючи ся допомогти, та ставало їх з кожним днем все менше та менше, а Татари прибувало та прибувало... і побачили козаки, що нема більше надії, що прийшов час їм загинути. Помолили ся вони Божій Матєри, і приготовили ся до естаннього бою. Хотіли тільки як найбільше Татар побити й полягти з честю...

— Але Божа Матір пожаліла козаків і не дала їм загинути. Приказала Воша землі скопати козаків; розкрила ся висока гора на її приказ і вратовала їх від смерті...

— Се трапило ся в нощі, а коли розвидніло ся, побачили Татари гладеньку, порослу травичкою гору й ні сліду козаків.

— Злизували ся Татари. Погнєли на конях по сколках, пошукали усюди, нема нікого. І пішли Татари зі страхом від тої гори.

— А люди називали ту гору Княжею Моголою. Судять в ній козаки з своїм етанамом, зброю чистять і чекають слушного часу, щоб вийти на світ Божий, щоб знов боронити волю й рідний край...

— Коли настане той час, вядвонить великий дзвін, і поженеть ся по ній земля його гудіння, і тоді розчинить ся велізна брама і вийдуть з Княжої Моголи козаки, зовсім готові до бою. І підуть вони боронити знов Україну від ворога.

— Коли приложити ухо до землі на сій Княжій Моголі, то почути зовсім ясно брязкіт зброї й гомін людських голосів. Але слухать козаки, вартують, боать ся прогавати гудіння великого лєвою. І від часу до часу гудє велізна брама, те етанки підходять і вєбує, чи не від-

чинить ся вона, чи не прийшла вже пера го-закам за волю України румати? Але мішко і мєпєхїтно стоїть велізна брама, і вєрстає ся отаман до братів козаків: „Не час ше, хавє-мєлодїї, треба ше пєчекати!...“

— І от в естанні часи, кажуть людям, ше яснійше, все голоснійше чути брязкіт зброї й гомін козаків. І все частійше підходять отаман до велізної брами й прислухують ся, — чи не гудє великий дзвін, чи не пера вже козаки виходити й боронити волю рідного краю. Але все тєхо, — і з розпускою ступає отаман до велізної брами, бо чує серця козацьке, що чекає, що пера вже виходити — боронити волю України!

— Ну, й справді настав той час, — каже старий, — і прийдець ся скорє козакам вєзвєсти. Ог, приказє Українська Рада утворити військо, і відуть всі, як один на боротьбу з волю!

— Нема вже Української Ради, — каже студент. — Не підтримали ви її в сій чєрє, тепєр нема вже її.

— Як нема?! — спалахнув старий. — Ше не видко їй, що не чути про неї, — так тої нема?! Так і Бога ми ніколи не бачили, знаємо, що Він є, ше Він істнує! Є Українська Рада, тільки мусїла вона словати ся в якийсь час! І діло своє вона робить!

— Ні, діду, неправда се, нема Ради, — повторяє студент. — Се байка!

— Ні, є! І я вам навіть скажу, де вона є, ви свої люди, вам можна сказати!

І шєвоче таємничє, хоч коло нас нікого і мєжуть чути нас тільки хабє сїбібі хлопці:

— Кажуть люди, що не могла Рада дєшати ся в тому будинку, до засїдала рєзидєн-

НОВИНКИ.

Львів, 15. липня 1918

— Архикнязь Вілгелм терпляче чекає на Україну. Командант групи військ на Україні ріймайстер архикнязь Вілгелм прибув в Україну до Відня дня 2. с. м. і був прийнятий цісарем на аудієнцію дня 4. і 13. с. м. Архикнязь небавом дістань в діях 4. і 13. с. м. Архикнязь небавом поверне знова на Україну і обійме свою довірливу посаду групи, в якій зв'язку остають теперішню команду групи. Дня 5. с. м. також У. С. С. — З Відня пишуть: Дня 5. с. м. архикнязь Вілгелм явився в Ботній Управі У. С. С. в товаристві ад'ютанта ріймайстра Фарстера. Пресф. Смоль-Стоцький як голова Босвої Управи повстав архикнязь і дякував за ласкаві відвідини. Опісля архикнязь обговорював з членами Босвої Управи ріжні справи, що відносять ся до організації У. С. С. З членів Босвої Управи були присутні оп. Босберський і Темницький.

— Вже не тільки копаць на Висоцкім Замку, але й себе саму вважає п. к. львівська цензура за непомірну, поставлену висше закона і критики: та жесь в роді жонарза в конституційнім ладі. Виходячи з цього розумного погляду, п. к. цензура львівська конфіскує не тільки всякі невірні згадки в літературі, але і всякі критичні згадки про організованість такої законної організації. Таки діли в сьм газеті в дійдемо до цікавих результатів!

— Не буде ніякого відозвату на перегляд. В останніх часах розширила ся поведомість, що в вересні має відбутися новий перегляд. Сі поведомости перецьте прасійний „Venkov“ і донесуть в відозвоті цього жерела, що ніякого перегляду річниць від 24. рік життя не буде. Варчим та таки перегляд є товсім алішній, бо власти можуть на основі закона про чинність покликати кождого до помічної служби і змінити в сей спосіб жонірів, потрібних на фронті.

— Агітаційний Адаптер для урядів. П. к. графа шкільна Рада оглядає: Тому що державний додаток; узгоджений вразем Виділом для 14. мая с. р. в висоті пам'яторічних краєвиз доданий одержав в сьм зьих цісарську санкцію, то вразем шкільна Рада агітує в нинішнім днем сей додаток у всіх кассових урядів перучаючи виплату додатку, як зачету на висшій державно-враземий додаток. Сей додаток узгоджено 12. с. м. вразем Виділом і його маєть ся предложити за згодом центральних властей по цісарській санкції.

— Чеські прати міністра Губачевського. З Праги дозвять, що члени чеського наук. товариства вразем міністри д-ра Губачевського, зьм вступили в товариство. Сьом домагає аргументують в сей спосіб, що він як член кабінету Зейдлера, певсьить співати за вождя Чехії на околиці, і тим самим втратив довіру чеського народу.

— Всебічні вісти. Від пос. Миколи Васицька ми одержали отсе писмо: Прошу ввічливо о поміщенні оголошеня, що наслідком сподіваної парламентарної сесії, після якої є ма лікарську

і се правда! І я туди ходив, так стоять там сфінкси зацпи і до будинку близько не पुсяють! Не могла Рада там залишатися і перейшла в Давидів Печери. І там сидить Рада і радять далі, сьом діло робить. Ніхто не знає, де вона; знайти її не можуть, бо добре захована вона. А як прийде час, вийде Рада з печер і знову засяде в тому білому будинку, що на Володимирській.

Студент вже не каже нічого й тільки дивить ся безпорадно на меке.

— Скільки дивних переказів залишать наші часи! — тихо кажу я. Се ж творить ся переказ!

Але старий почув і повторяє уперто:

— Не переказ, не вигадка, а правда. Свята правда! Та от скоро побачите, що вийде Рада ввечер на світ божий! Тихо плескають хвилі, тихо шелестить в молодому гаю вітерець, що підняв ся на світанні. Ясний місяць зблід і став прозорик і ще більш сумним, а на сході вже рожевіє небо.

Здалека донесло ся гудіння пароплава. Прокинули ся селяни й стали спускати човна.

— Ну, в Бетом, рушаймо! — гукає один з них. — А то не поспіємо на пароплав!

— Ходіть панове! — каже старий, підводячи ся. — І пам'ятайте жой слова: як вірно те, що заряв там — він урочисто показує рукою на рожеву смугу на сході — звянуть ся сонце, так вірно те, що повернуть ся Українська Рада!

За черть години ми вже пливемо ма пароплаві, а на сході випливає радісне сонечко.

26. V. 1918 р.

Гіричченка.

порядку жуть виїхати на шести тижневе лічме, до 1. жовтня не буду в можности полагоджувати ніяких кореспонденцій адресованих до мене. Думая, що можу просити о вибаченні тих сторін, які мають намір звернутися до мене письменно, а се тем більше, що від початку війни (себто від серпня 1914 р.) до 1. липня с. р. полагодив я вугло 75.000 кореспонденцій, які я одержав. З найвисшим поваженем Микола Василько.

— Про греко-кат. церков у Києві. Нам надіслали такий кс мунікат: Здвигнене храму Божого для Ісповідників гр. кат. обряду у Києві показало ся konieczністю, коли ми переживали у Києві, а настала свобода і була можливість свободи визнавати і відправляти богослуження по нашому зьичю і збичю. Сотки наших Галичан, які лише почувли, що вінправляеть ся наше Богослуження почали збирати ся. В короткій каплиці при костелі стала нам за тісна і невигідна, тьож вужок священників, інтелігентів і селян поставили приступити до будови своєї церкви. Плешу гидуопотати ми в Городській думі при вул. Павловській і приступили до будови іє маючи на раві жадних фондів. Скоро одтак не оглошено, що будова розпочалась, гочало вливати много жертв. Та ми приступили до будови в осенім часі, де матеріал і робітники дуже дорогі. Ми однак не уставали в раві посвятітій справі. Ми вірили, що в релігійних і національних взглядах церков гр. кат. для Невини України принесе богаті плоди. Наші Галичани — селяни, яких у Києві прожигало десять і інженер Греніск поспішили з новичками, які то позичили внесли 36.540 карбованців. А ціла будова в внутрішнім урядженем до нині буде сьстати понад 60.000 карбованців. Його Ексцеленція Митрополит в Відом. Архисперітальних гавізала до складок на церков у Києві і Боготі жертви вплинули на покриті затижних зобовязань, за що ширю подяку сьладаю усім жертводавцям. Охляк волінувши жертви далеко не покрити ще затижних папизиск. Тьож імєнем комітету будови первиз у Києві зертують ся з просьбою до всіх, кому дьбра релігійне і національне лежить на серцю, особливо до духовних, о ласкаве зарядженне складок на церков у Києві. Ми живучи майже три роки у Києві бачили наглядно, як дуже потрібна тьма церков, — а нині коли та мерков вже готова, коли зьидтам прийдемо наші люди і оповідають, що церков та у неділі і свята посена зароду сільського і інтелігентів тьм більше переконаємо ся, що діло то не якась примха, але діло оправдане і konieczністю. Жертви прошу слати до Митр. Консистарії. — о. Михайло Цегельський, генеральний вікарій України, голова комітету будівельного, парох і декан в Камінній Струмаловій.

— Кривик У. П. Т. в Боржанах отьварє в днєм 20. липня 1918 р. другий підготовчий курс до гімназії. Охочі до науки майдуть дешєе приміщенє в „Селянській Бурсі“. Згодошувати ся від 20. липня 1918. — Старшина.

ПОШЕРЛИ.

Дня 10. липня 1918 номер у Відні в 33 році життя д-р прав і філос. Евстахій Волецак, родом з Яасова, б. професор львівської політехніки, дійсвий член Наук. Тов. ім. Шевченка, академії Наук у Відні, Крєкові, осмователь акад. Тов. „Січ“ у Відні, світової слави ботанік, автор многих фахових діл, згачок австрійської флєори, поліглот. Гербагі своі повісталив Наук. Товариству ім. Шевченка, двірськему музеєви у Відні а величаву збірку дерев сєсїй політехнічній катедрі у Львові. В. Й. П.

Агатель Дмитів Пшєпєрський, ученик Пшєд. гімн. в Перємишлі, син Юлії з Рейнарєвчича і о. Андєя Пшєпєрського, парєха в Тарнавії, во довгий і тяжкой недужі упокої ся в 12 році життя. Похорон буде у вівторок дня 17. липня.

ОПОВІСТКИ.

Второк, 16. липня 1918.

Нині: греко-кат.: Явкта і А. — римо-кат.: Пр. Діан М.

За втра: греко-кат. Андєя зр. і М. — римо-кат.: Алексія.

Кіно Каперники висвітлює в помєділок 15. с. м. во раз перший драму: „Судня—жінка“ в Марією Кармі в головній ролі. „Подорож цісарської пари до Царєгороду“ дозовиля програму. Фільгармонійна орхєстра виконає найновішні твори славних композиторів. XXX 1—1

Кривик У. П. Т. в Боржанах приєме від вересня 1918 до „Селянської Бурси“ тринадцять питомців, котрі хотіли би вступити оп до III-ої і IV-ої класи народної школи в Боржанах. Згодошувати ся до 15. серпня 1918 р. — Старшина.

Кривий Союз господарських спілок у Львові вул. Зіморонича ч. 20. уладжує в пятницю дня 19. липня в год. 10. рано в сазі Тьма „Українська Бєсїда“ у Львові при вул. Косієвських ч. 1. а. З'їзд відморучників господарськєторговельних спілок і філій Сільського Господаря (а повітів, де нема сїлок) для обговорєня таких справ: 1) Викупно збіжжя, наші і бараболь та розділ комісіонерств між спілками. 2) Доставка машин і апаратів. 3) Будова магазинів.

Поляр! Старі будинки як хати, стодоль стайні всякого розміру в добрім стані т. є відкож здрове дерево, будовані в спосіб відгалианський, як і в інших будівельних матеріалів достарчить фірма Рибак Тимогей Закопанє Катрусє ч. 7. 1198 24—30

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ У ЛЬВОВІ.

За час війни

Львів, 13. липня 1918.

Повні чотири роки доведєсь Управі Національсьоу Музеєу мовчати про його діяльність. Чотири роки тяжкої світової війни велишили на розвиткови Національського Музея тяжкий слід у зменшеному приростови збірок, але й дали йому спрємгу гласности у всій пишности нагромаджених скарбів давньої національної культури — як перед грізними ворогами України, так і перед висєко культурним чужинцем.

З першого дня російської скупачі Львова — Національній Музеєу став предметом особливого уваги. Українці йшли до нього, як до свого рідного, як до представника свободної праці наукової і культурної в області давнього національного життя не тільки одної Галицької України. Поляки бажали пізнати історично духовне сбличє свого брата, товариша недолі України. А руські, приходячи — одні, щєби пізнати „середок жєлєзництва“, як називали офіційальні секретні інформації Національній Музеєу в своїх військових путєводитєлях по Галичині, а другі — щєби пізнати культурний добробок Галицької Русі. Послєдних було більше; ім то й належить ся на отсєву місци прилюдна дяка за вразильні острєга і воради, завдяки зьким Національній Музеєу не потерпів ніякого ушєрбу гідного ворага.

За час 9 ти місяців окупації перебувало в Музеєу 432 гостей. Зваживши, що число гостей настійно росло, то воєо дійшло би певно до тої висоти за час повного врєпнєня діяльності Музея протягом лєтото і марта 1918 р., кєдло ним і його упраєою „управляли“ поліція і жандармерія, до якої дійшло число гостей після повороту нашої власти до Львова, отже за 3 роки: 617 осіб.

Приріст музейних збірок в часі окупації був природно дуже величаний, але за те йшла в нїм інтензивна праця біля опису рукописів, архиву і стародруків. За час окупації описано 476 н-рів, приготовано до друку опис кириличських рукописів музеєу, та зписано в книгу вливів 334 н-ри — в тїм нерозібраний архив покійного Михайла Павлика. Загальною одмачє приріст музейних збірок вє таєм, як на лєтї часи війни, коли то музєви мовчати велєть, представляєть ся доволі лєкким числом 1176 н-рів, з чого припадає на набутки в Україні 546 н-рів найцінніших предметів.

На приріст збірок в Галичині склали ся дари (в часовім порядку): Я. Пастєрнака 69, В. Турянської, о. І. Дуцькевича, Зєркоєвської, п. Ж. Туза, С. Мотлюка, Гульєвського, о. Залєського, др. Мєльникова, проф. К. Студинського 3, А. Княжинського, І. Барана, Р. Гризах 4, М. Бєрєзи, Рачинського, Шмигельського 3, І. Якубовської і М. Петричєвачєвої сєстер покійного Епископа Чєхоговчє 69, уч. Пєжанського 2, Р. Заклинського кан. М. Яшкєвського 17, Є. П. Митрополита 133, о. Гавицького 25, кан. Т. Войнарєвського, кан. А. Білєцького, М. Горлинського 2, Збору Контерваторів Східної Галичини 11, Дємчука з Тернополя збірка театральних сцїн з часу окупації, кан. В. Голєницького 3, А. Злинського, о. М. Семкова, Епископа І. Бєццяна — портрет батька Шевченка рисунок сына Тараса, о. І. Прохє 5*).

На кнївський приріст збірок музея склали ся дари і закупна: львівських зєліанчичлив-Українців 4, Є. П. Митрополита з Курєка 25, є. В. Садовського 14, Івана Білєєрського, свояка і сучасника Куліша 2с, Любими Крижанівської збірка оскійного Онисидора Крижанівського 80 н-рів (скоєо 300 вєдметів), директора Кнївського Музеєу М. Білєшевського 147, полковника В. Пшчанського 5, художника Холодного, товариша міністра народної осєати, М. Пєстрєкова 5, д-ра М. Коєуби.

* Пропущєні в оєму як згачє похаді згаччєть нерєчьєть, але згаччєть згаччєть отєє вразє бєдєжжєм тєжєвє.

